

آیا تکراری بودن عبادات مانع از آثار خوب آنها نیست؟

تکرار عبادت‌ها به انسان حیات معنوی و نشاط و کمال روحی می‌دهد از این رو انسان، همیشه به عبادت و نماز نیاز دارد تا مرحله به مرحله تکامل یابد، اگر این کار ادامه نیابد، انسان سقوط می‌کند.

تکرار عبادت‌ها به انسان حیات معنوی و نشاط و کمال روحی می‌دهد از این رو انسان، همیشه به عبادت و نماز نیاز دارد تا مرحله به مرحله تکامل یابد، اگر این کار ادامه نیابد، انسان سقوط می‌کند. به گزارش خبرنگار دین و اندیشه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، یکی از سوالاتی که مطرح می‌شود این است که آیا تکراری بودن عبادت‌هایی همچون نماز مانع از آثار خوب آنها نیست؟ برای پاسخ به این سوال و شبهه به چند پاسخ که محققان علوم دینی و اسلامی ارائه کرده‌اند اشاره می‌کنیم: در پاسخ به این پرسش باید گفت:

الف) درست است که نماز و عبادت‌هایی مانند: روزه، حج و غیره با کیفیت مخصوص واجب شده‌اند، به گونه‌ای که لازم است همیشه و در همه جا، به همان کیفیت انجام شود، ولی این به این معنا نیست که انسان، گرفتار تکراری شود که عمل را از تأثیر بیندازد؛ زیرا برخی اعمال هستند که جز با تکرار منظم و یکسان بر انسان تأثیر نمی‌گذارند؛ برای مثال، برخی ورزش‌ها و نرمش‌های مخصوص هستند که انجام آن‌ها در هر روز برای بدن مفید است. تأثیر آن هم تنها در صورتی است که هر روز تکرار شوند، یا مثلاً یک حفرکننده چاه با تکرار کندن زمین است که به عمق زمین و آب می‌رسد؛ هرچند کارش تکراری و یکنواخت به نظر می‌رسد.

تکرار، همه جا بد و مضرّ و مانع از کمال و ترقی نیست. هر روز که از خواب بر می‌خیزید، دست و صورت خود را می‌شوید. به پدر و مادر خود بارها سلام می‌کنید و... زندگی‌تان دارای تکرار است، ولی تنها برخی تکرارها خسته کننده و نامطلوب هستند؛ ولی در نماز، فضایی وجود دارد که می‌توانید در آن از جمله‌های نو و جدید استفاده کنید؛ آن فضا، فضای قنوت است. خداوند دریچه قنوت را در نماز به روی ما گشوده است که هر چه دوست داریم، با خداوند متعال درد دل کنیم. انواع دعاها و مناجات‌ها را در آن بخوانیم.

انسان، برای رشد و کمال جسم خود، همواره به عوامل مختلفی، مانند: آب، غذا، هوا و... نیازمند است؛ به گونه‌ای که اگر هر یک از این عوامل نباشد، ضعف، پژمردگی و در نهایت، نابودی جسم را در پی دارد؛ رشد و کمال در بُعد روحی و معنوی نیز نیازمند عواملی است؛ همان گونه که کسی خوردن آب و غذا و یا نفس کشیدن را تکراری نمی‌داند، بلکه استفاده همیشگی از آن‌ها را سبب زنده ماندن جسم می‌داند، تکرار نماز را نیز که به انسان حیات معنوی و نشاط و کمال روحی می‌دهد، تکراری و عادت نمی‌پندارد. از این رو، انسان، همیشه، به عبادت و نماز نیاز دارد تا مرحله به مرحله تکامل یابد. اگر این کار ادامه نیابد، انسان سقوط می‌کند.

ب) اگر نماز، با توجه کامل و خضوع و خشوع همراه باشد، خواهید دید نه تنها این اعمال و اوراد تکراری، خسته کننده و ملال آور نیست، بلکه با هر بار تکرار آن، احساس تقرب بیشتر به حق تعالی کرده و لذت معنوی افزون‌تری نصیب شما خواهد شد. ائمه علیهم السلام، بزرگان و علما و انسان‌های متقی، نه تنها از نماز و تکرار آن خسته نشده‌اند، بلکه آن را دوست داشته و به آن عشق می‌ورزند. از این رو، به همین 17 رکعت نماز روزانه بسنده نکرده، نوافل و نمازهای مستحبی دیگری نیز به جا می‌آورند. ج) البته کسی که احساس یکنواختی و تکراری بودن می‌کند، می‌تواند کارهایی انجام دهد تا عبادات جنبه عادت پیدا نکند و علاقه‌اش به معنویات استمرار داشته باشد؛ حتی افزون شود و از خواندن نماز خسته نشود؛ مثلاً با عوض کردن سوره‌ها، دعا‌های قنوت، رفتن به مساجد مختلف و یا اینکه در نمازهای با معنویت بزرگان شهر شرکت کردن. پی نوشت: درگاه مرکز ملی پاسخگویی به سوالات دینی